

ЎЗБЕК ИСТОН ССР ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИ ВА ЎЗБЕК ИСТОН ССР МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИГИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1956 ЙИЛ 4 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

1989 йил

9 июнь № 24 (3024) жума

АМАЛИЙ ЎЗГАРИШЛАР ЙЎЛИДАН

6 июнь куни Москвада, ССР Олий Совети палаталарининг Кремлдаги мажлислар залида СССР Олий Совети Миллатлар Совети палатасининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди.

Москвада, Кремль СЪеадлар саройида СССР халқ депутатларининг съезди давом этмоқда. Унда мамлакат келажиги белгиланган муҳим қарорлар қабул қилинмоқда.

Утган йилларда мессети турлари она юрларига қайтишга ижозат берилиши талаб қилиб чиққан эдилар, кейинги вақтларда бу талаблар кучайди.

Кенг ва қизғин муҳомадан сўнг депутат Р. Н. Нишонов кўпчилик овоз билан СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раис этиб сайланади.

7 июнь куни СССР Олий Совети ҳар иккала палатасининг кўшма мажлиси бўлиб ўтди. Депутатлар СССР Министрлар Советининг СССР Олий Совети олдида ўз ваколатларини соқит қилиш тўғрисидаги аризасини маълумот учун қабул қилдилар.

СССР Конституциясига мувофиқ Миллатлар Советининг Раисини сайлаш тўғрисидаги масала палатанинг муҳомамасига қўйилди.

Тақлиф учун сўз депутат Р. М. Худойбергановга берилди. У Оқсоқоллар кенгашининг тошқинига биноан депутат Р. Н. Нишоновни СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раис этиб сайлашни таклиф этди.

Саволларга жавоб қайтариш учун депутат Р. Н. Нишоновга сўз берилди.

Жумладан, депутат Фаргона водийсида рўй берган воқеалар тўғрисидаги саволга жавоб қайтариб бундай деди: қирқ беш йил муқаддам ўзбеклар республикага кўчирилган мессети турларини оғанини ва орасига қўйилган қабул этган эдилар, бемалол яшаш учун уларга ҳамма шароитни яратиб берган эдилар.

Миллий анъаналарнинг, шу жумладан, илмий анъаналарнинг қатта отряди мавжудлиги шунга олиб келмоқдаки, ҳар бир халқ ўз илдизларини, ўзининг тарихий ўтмишини, ўзи ўтган ҳамма қийинчиликларини чуқур ўрганмоқда. Шундай бўлиши мутлақо тусуларини. Ҳ р бир халқ ўз ўтмишини билишни хоҳлайди, у ҳозирги кун муаммо.

Утқиқ Николай Иванович Рижков овоз бериб йўл билан СССР Министрлар Советининг Раиса этиб тайинланади ва унга СССР Министрлар Советининг састави тўғрисидаги таклифларни СССР Олий Советига тақдим этиш топширилади.

Айни пайтда СССР Олий Совети янги СССР Министрлар Совети тузатишга қаршида ўз вазифаларини бажаришга давом этишлари ни юклайди.

СССР Олий Советининг қарорига биноан Геннадий Васильевич Колбин СССР Халқ контроли комитетининг раиси этиб сайланади.

Шоирларга илҳом берган ипакдай мулойим Марғило-нимиздан келатган муҳаббат хабарлар азалдан инсонлар ва бўлими халқимизни, ҳар бир ўзбекининг қалбини тирнади. Бу ерларда кутилмаганда юз берган қонли фожиа бошимизга ҳам-гусса келтириб, қалбимизни қай-гу-аламга тўлдирди.

Фаргона тупроғида кечаги дўст-биродарлар орасида, шу кунгача аҳил яшаб келётган қардош одамлар орасида у-йиник чинқилиш ким ўйлаб-ўйлаб? Ақл бовар қилмайдиган фожиа нимадан ва қачондан пайдо бўлди? Бу тупроқни қонга беланган жоҳиллик, қон-тиллиқ, бераҳмлиқ ниманинг

оқибати? Ўзбек элининг аза-ли тинч-тотув анъаналарини нималар парчалади? Бай-налмиллаҳ ҳар бир ўзбекнинг дилида ҳам, тилида ҳам шу қалима айланмоқда. Шoir тили билан айтганда, гўзал Фарғона, сенга не бўлди?

«Миллатлараро неғизда тартибсизлик келтириб чиқарган, одамларни ҳалок қилган, «спиртлиқ ичимлик ва наркотик моддалар истеъмол қилиб кутурган бе-зорлик» кимлар? Ошқоралиқ дарида булар рўй-рост айтилиши керак. Ҳақиқат тўлалигича очиб-ойдин айтилмагани тўғрйлай 3 — 4 июнь кунларида юз берган «қонли воқеалар» мишмил-ларига қўришиб жоҳиллик ён-гинини тобора алангалатмоқ-да.

Гўзал Фарғона устида қор-а булут пайдо қилган бу воқеа албатта илгидан-илгича ошқор бўлади, ҳақи-қий гуноҳдорлар топилми. Ўз жазосини тортиди. Аммо тў-кидан қон, йўқотилган жонни қайтариб бўлармикан?

«Ўйиндан учун чиқди, уч-қундан аланга», дейдилар. Аланга чиқарган учқунни эса биловлар бир қўрқма пив-но, бир ликоп қулдунгадан кўр-япти. Аслида шундайми?

«Миллатлараро неғизда тартибсизлик келтириб чиқарган, одамларни ҳалок қилган, «спиртлиқ ичимлик ва наркотик моддалар истеъмол қилиб кутурган бе-зорлик» кимлар? Ошқоралиқ дарида булар рўй-рост айтилиши керак. Ҳақиқат тўлалигича очиб-ойдин айтилмагани тўғрйлай 3 — 4 июнь кунларида юз берган «қонли воқеалар» мишмил-ларига қўришиб жоҳиллик ён-гинини тобора алангалатмоқ-да.

«Ўйиндан учун чиқди, уч-қундан аланга», дейдилар. Аланга чиқарган учқунни эса биловлар бир қўрқма пив-но, бир ликоп қулдунгадан кўр-япти. Аслида шундайми?

«Миллатлараро неғизда тартибсизлик келтириб чиқарган, одамларни ҳалок қилган, «спиртлиқ ичимлик ва наркотик моддалар истеъмол қилиб кутурган бе-зорлик» кимлар? Ошқоралиқ дарида булар рўй-рост айтилиши керак. Ҳақиқат тўлалигича очиб-ойдин айтилмагани тўғрйлай 3 — 4 июнь кунларида юз берган «қонли воқеалар» мишмил-ларига қўришиб жоҳиллик ён-гинини тобора алангалатмоқ-да.

«Ўйиндан учун чиқди, уч-қундан аланга», дейдилар. Аланга чиқарган учқунни эса биловлар бир қўрқма пив-но, бир ликоп қулдунгадан кўр-япти. Аслида шундайми?

«Миллатлараро неғизда тартибсизлик келтириб чиқарган, одамларни ҳалок қилган, «спиртлиқ ичимлик ва наркотик моддалар истеъмол қилиб кутурган бе-зорлик» кимлар? Ошқоралиқ дарида булар рўй-рост айтилиши керак. Ҳақиқат тўлалигича очиб-ойдин айтилмагани тўғрйлай 3 — 4 июнь кунларида юз берган «қонли воқеалар» мишмил-ларига қўришиб жоҳиллик ён-гинини тобора алангалатмоқ-да.

«Ўйиндан учун чиқди, уч-қундан аланга», дейдилар. Аланга чиқарган учқунни эса биловлар бир қўрқма пив-но, бир ликоп қулдунгадан кўр-япти. Аслида шундайми?

«Миллатлараро неғизда тартибсизлик келтириб чиқарган, одамларни ҳалок қилган, «спиртлиқ ичимлик ва наркотик моддалар истеъмол қилиб кутурган бе-зорлик» кимлар? Ошқоралиқ дарида булар рўй-рост айтилиши керак. Ҳақиқат тўлалигича очиб-ойдин айтилмагани тўғрйлай 3 — 4 июнь кунларида юз берган «қонли воқеалар» мишмил-ларига қўришиб жоҳиллик ён-гинини тобора алангалатмоқ-да.

«Ўйиндан учун чиқди, уч-қундан аланга», дейдилар. Аланга чиқарган учқунни эса биловлар бир қўрқма пив-но, бир ликоп қулдунгадан кўр-япти. Аслида шундайми?

ТАЖРИБА ОРТТИРАЯПМИЗ

Москвада, Кремль СЪеадлар саройида СССР халқ депутатларининг съезди давом этмоқда. Унда мамлакат келажиги белгиланган муҳим қарорлар қабул қилинмоқда.

Расул ҲАМЗАТОВ: — Тўлабериан Қайиббергановларду оғриқларимиз ҳақида аниқ гапирди. Умуман, Орол тўғрисида кўп гапирил-япти, лекин амалий иш бўл-майпти. Афсусланарлиси шундаки, бу вохуш ҳол ке-йинги пайтда одат тусига кириб қолди. Фаолиятимизда сўз ва иш бирлиги орасида катта дарё оқиб ётибди. Орол касал, Байкал касал, Волга касал, ҳадемай Каспий баллиқлари ҳам бошқа ерда бошлана излаб қолса ажаб-мас. Ҳар қалай, Қайибберга-новнинг бу нутқи менга маъ-кул бўлди.

Евгений ЕВТУШЕНКО: — Шоирлар, Ёзувчилардан халқ жуда кўп нарса кутиши табиий. Лекин биринчи ан-жумандаёқ улардан гина қилиш унчалик тўғри эмас. СЪеадга ёзувчи, шоирлар-нинг иштирок этётганини ах-ши ўзгартириш бўлишига умид боғлайди. Ёзувчилар бутун бўлмас эртага албат-та халқ ишончини оқлайди.

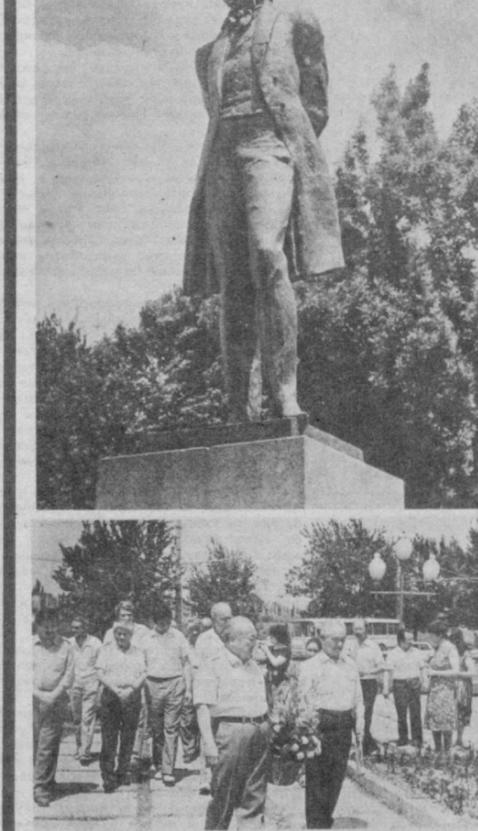
Мўмин ҚАНОАТ: — Биз-да ҳам аҳвол шундай. Дав-лат Қаназаров яхши. Дав-лат ҳоло. Тўлабериан Қайибберганов бизнинг ҳам дардларимизни айтиди. Мен ҳам сўзга чинқига таявирлар-лик кўрган эдим. Лекин биздан Гулрухсор ва Лоияқ га-пирмоқчи. Ҳар қалай, ёшлар гапиргани маъкул. Одил Екубов минбарга чиққанда кўп нарса кутганим. Ўрта осиеликларнинг муаммолари-ни ким жиддийроқ кўта-риб чиқарин? Ўлка Сулай-мон жиддий қиқш қилар балки. У Войцўғирни кў-чириш масаласини дадил ва наътий қўймоқчи.

ОНОР: — Менинг назар-имда ўзбеклар Ўзларини му-носиб тўтишяпти. Кўп ва қаттиқ гапирган одам ҳамма вақт ҳам ҳақ бўлавермайди. Бизга ҳам норозилик теле-граммалари келиб турибди. Кишилар биздан турли ху-ружларга нега зарба берма-йисазлар, деб сўрашяпти? Биз ҳақимиз ва шунинг учун ҳам ўзимизни ерга урмай босидик билан иш тутя-миз.

Эркин ЮСУПОВ: — СЪеаднинг биринчи қунида-

ноқ сўз беришларини илти-мос қилганам. Бугунга қад-дар тўққиз марта сўз сўра-дим. Утган шанба кунига ваъда беришган эди. Лекин сЪезд секретариати гапининг устидан чиқмади. Пахта ха-рид нархини кўтариш, аёл-лар турмуш шароити ҳамда озиқ-овқат муаммолари бў-йича уртоқ Рижков ва бош-қа министрлар билан батаф-сил гапшиш олдик. Лекин барибир сўзга чиқишим ке-рак.

ЎЗБЕК ИСТОНДА АНЪАНАВИЙ ПУШКИНХОНЛИК КУНЛАРИ

Пушкинхонлик кунларида йилги иттифоқда йигирма учинчи марта, республикамизда эса 10 марта ўтказилган анъана-вий Пушкинхонлик кунлари-ни қайта қўриш билан боғла-моқдалар.

Республикамизда 6 июнь кунин одатдагидек Пушкин майдонидан бошланган шоир таваллудининг 190 йиллигига бағишланган шъаръят тантан-лариде ҳам шу фикрлар ўрта-га ташланди.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

Шу кунин Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институтида Пушкин жонидин ўрганишга бағишлан-ган XIII анъанавий илмий сесс-ия бўлиб ўтди. Уни Ўзбеки-стон ССР Фанлар академияси-нинг мўхбир аъзоси И. Султон қисқача кўриш сўзи билан оч-ди. Институт директори Б. Назаров Пушкин ва ўзбек ада-биёти ҳақида гапирди. Шундан кейин адабиётшунос олимлар Н. Владимиров «Пушкиннинг «Дубровский» қиссаси ўзбек тилида, И. Тёмкина «Пушкин-

дан янги таржималарини ўқиб бердилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

«Менинг шажарам», А. Дав-шан «Пушкин ва Пржеваль», М. Константинова «Пушкиннинг «Полтава» поэмаси ва миллий қаҳрамонлик эпослари», В. Свет «Пушкиннинг шарқона анъаналари ва Бунини шеърля-ни, санъатшунослик кандидат-и Т. Злотникова «Пушкин ва совет режиссураси» мавзула-рида докладлар қилдилар.

БУТУНИТТИФОҚ ЁШ ЁЗУВЧИЛАРНИНГ IX АНЖУМАНИДА

Жек Лондон «Ёшлик қаримайди, авлодлар қарийди» деган. Шундай экан, ёшлик фақат ёшларники эмас, у барча авлодларга тааллуқлидир. Адабиётда ҳам шундай келаётган ёш авлод ўзга унчалик қизиқмайди, унга матлум манзилларга етган авлодлар кўпроқ қизиқади.

ҲАР БИР ҚАЛБНИНГ ЎЗ БАЙРОҒИ БОР

Маскवाद бўлиб ўтган Бутуниттифоқ ёш ёзувчиларнинг IX анжуманига ҳам ҳар ким ўз ижодий байроғи билан борди. Ҳўш, бу анжуманга Ўзбекистондан вакил бўлиб борган биз, бир гуруҳ ёш ижодкорлар нимага ёришдик?

Мен Муҳаммад Юсуф билан СССР Ёзувчилар уюшмасига бордим. Биз уюшма биносига йўлга сочилиб ётган юзлаб қўлэмаларни кўрдик. Бу қўлэмалар семинар адресига йўналган «Иттифоқдаги юзлаб ёш ижодкорларнинг асарлари эди. Утган кетган уларнинг устидан юборилган бу қўлэмалар ҳар бир сатринг бир неча вариантларини, ҳатто сўз ва товушларнинг ҳаракатларини ишлаб беришга ҳаракат қилганлар. Шунингдек, анжуманга таклиф қилинган, баъзи шoirларнинг таржимоналари ҳам улар билан бирга семинарда қатнашишни ва матлум тушунмовчиликларга изоҳлар бериб туришди, жон куйдириб ўз шoirларини ҳимоя қилишди.

Биз бу анжуманга шеърый таржима билан эмас, мазмун таржимаси (яъни, подстрочный) билан қатнашдик. Умуман бизда таржимачилик билан ижодий шуғулланиш кезирак. Волгибўйи республикаларида, Грузия, Озарбойжон республикаларидан семинарга борган ёш ёзувчиларнинг сатрма-сатр таржималарини кўриб ҳайрон қолдик. Уларнинг таржимоналари ҳар бир сатринг бир неча вариантларини, ҳатто сўз ва товушларнинг ҳаракатларини ишлаб беришга ҳаракат қилганлар. Шунингдек, анжуманга таклиф қилинган, баъзи шoirларнинг таржимоналари ҳам улар билан бирга семинарда қатнашишни ва матлум тушунмовчиликларга изоҳлар бериб туришди, жон куйдириб ўз шoirларини ҳимоя қилишди.

Кези келганда яна бир муаммо ҳақида тўхталиб ўтай... Биз айна гурираб ижод қилдик. Ўзинида қўлидек қотган нон, Биринчи синф болалари. Олтин терар йиғлаб, бахти кулганлар, Орзулари кулган, аҳди кулганлар, Рашидовларни Қаҳрамон қилганлар — Биринчи синф болалари...

Моддий аҳволи нечоғли гариб. Улар бор-йўғи 100 сўм атрофида маош оладилар ва бу пулнинг 60 сўмини ижора ҳақида тўлайдилар. Қолган 40—50 сўм пул билан рўзгор тебратиб ижод қиладилар. Улар бир уйга эғалик қила олармикиман деб, Йиллаб идорама-идора эшик санаб, кимларнингдир қошида мулазм турадилар, уйдан ҳайдаб чиқармасин деб, ижарага ижод қилишга ҳовонини боқадилар. Бу аҳволда руҳий кўтарилишларга йўл бўлсин. Кимлардир «остроундашай», «таклиф қилинган мутахассис» деган ёрликлар билан уй-жойи бўладилар. «Таклиф қилинган мутахассис»... Ахир ижодкор ато этилган мутахассис-ку. Балки, табиат инглишгандир?.. Ёш ижодкорлар бир бошланга зорнидан устозларга олийдилар. Устозлар эса: «Бу савдолар ҳаммамизнинг бошимиздан ўтган, энди кўраверасизлар», деб қўядилар. Ҳолбуки, ўша устозлар бундай сарсон-саргардончилик кўрмаганларидан янада улугворроқ бўлармикидилар... Турли семинарлар уюштириш, ёшларнинг журнал, газеталарини чиқариш, шубҳасиз, ёш ижодкорларга раҳм-ҳурликдир. Лекин, энг муҳим раҳм-ҳурлик уларни бошпанга билан таъминлаш-ку! Бутуниттифоқ ёш ёзувчиларнинг IX анжуманидан сўнг чиқарган ағона хулосаси: Ижод... Ижод... Зеро, муқаддас китобда айтилгандай: «Эртага қиёмат кун бўлса, бугун дарахт экингизлар».

Барот БОҒҚОБИЛОВ

НАВОИЙ ЛИСОНИ

СОНЕТ
Навоий лисони ҳомийга муҳтож,
У тутқун булбулдек эл чаманида.
Қанотин ёймоққа тополмас илож,
Эркинлик истайди ўз Ватанида.

ЎЗБЕКИСТОН ТУПРОҒИ

Ўзбекистон тупроғи
улуг боболардан мерос,
Улуг боболардан ўтган олис дунёлардан мерос.
Бу табаррук меросин асраб кўзинг қароғидек,
Аҳли даврон бахтига буюк пешволардан мерос.

ТЕАТР

Театр. Есуман саҳнага чиқди,
Ужидек кўзидан томарди захар.
Атиргул ичига оғуни тикди,
Жилпанглаб, зал томон ташлади назар.

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

ИСТЕҲЗО

Кимга керак бу сўз?
Шафақлар томчиси,
Уфқинг толаси кимга керак?
Ўрагимни қулолдай муштаб эзяпман

Муҳаммад ЮСУФ

ЛАГАНБАРДОРЛАР

- Каззоб Сталиндан зорланманг ҳадеб,
Уша ҳам боласи битта инсоннинг.
Билмоқ истасангиз қабри қайда деб,
Лаганбардорлардан сўранг, Чўлпония...

Улар ерни босган сувараклардай,
Чопишар минбардан минбарлар томон.
Уларнинг наздида ботқоқ осмондай,
Уларнинг наздида ботқоқдай осмон...

ИЛЁС

Илёс исмли икки ишар жигарим сариқ туфайли вафот этди. Шифохонада керакли дорин керак пайтида топилмаган эмиш...
Малҳам кутиб менга жовдираб қолган Илёс, кўзларингдан айланай сенинг.
Шифокор опанинг сўзлари ёлғон Илёс, кўзларингдан айланай сенинг!

ЕТМИШИНЧИ ЙИЛ ХРОНИКАСИ

Ҳатто кеч кузда ҳам тугади кўсак,
Серҳосил Ўзбекистон далалари.

Далага чиқишар кўтариб этак
Биринчи синф болалари.
Зўр келса гўдак ҳам бирлашур,
Катталар билан тенг беллашур,
Бўйи гўзадан паст, чиллашир,
Биринчи синф болалари.

КўНГЛИМДАГИ ЁР

Муҳаббат боғига кирмадим бир бор,
Суйган гулимга қўл урмадим бир бор.
Энди туналар йиғлар менга қўшилиб,
Кўйнимда бир ёр-у кўнглимда бир ёр...
Биринчи синф болалари.

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

ИСТЕҲЗО

Кимга керак бу сўз?
Шафақлар томчиси,
Уфқинг толаси кимга керак?
Ўрагимни қулолдай муштаб эзяпман

Ховлиқиб юқорига
Чикади — Дарғом.
Кучуқдай вангилаб ел боради,
— Ҳаммага етади,
пичирлар Кўёш,
— шошилманг.

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

ИСТЕҲЗО

Кимга керак бу сўз?
Шафақлар томчиси,
Уфқинг толаси кимга керак?
Ўрагимни қулолдай муштаб эзяпман

Тизанганда юрагим потирлаб турса,
Лабларинг титраниб пичирлаб турса,
Енингда бир ариқ жилдираб турса,
Ерим-о
Суюнчим суюнчдан суюнчили...

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

ИСТЕҲЗО

Кимга керак бу сўз?
Шафақлар томчиси,
Уфқинг толаси кимга керак?
Ўрагимни қулолдай муштаб эзяпман

Абдували ҚУТБИДИН

Тизанганда юрагим потирлаб турса,
Лабларинг титраниб пичирлаб турса,
Енингда бир ариқ жилдираб турса,
Ерим-о
Суюнчим суюнчдан суюнчили...

Ховлиқиб юқорига
Чикади — Дарғом.
Кучуқдай вангилаб ел боради,
— Ҳаммага етади,
пичирлар Кўёш,
— шошилманг.

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

Томошабин дили эса санчиқда.
Тоҳирнинг бахтига бўлмас кўмак,
Нима дейсиз, оддий томошабин-да.
Уйин ижросига уришар қарсақ,
Аммо қутқармайди—Тоҳир тутқунда.

Яна янги театр. Утиб асрлар
Ҳаёт сахналари айлаиб турди.
Театрга келди янги насллар,
Тақдир уйинини саҳнада кўрди.
Қабиҳ ҳунарини намойиш этур
Улмаган иблислар яна саҳнада.

МИНБАР

Сенга бугун тегибди минбар,
Оғир юкни олдинг елкангга.
Бу минбардан сўзлаган кўлар,
Сен нимани дейсан ўлкангга,
Ҳайрат билан боқмоқда минглар.
Халққа айтар не сўзларинг бор,
Юрагингда яшайди нима?

ТЕАТР

Театр. Есуман саҳнага чиқди,
Ужидек кўзидан томарди захар.
Атиргул ичига оғуни тикди,
Жилпанглаб, зал томон ташлади назар.

АҲМАД ЯССАВИЙ. ИККИ БАЁНИ ҲОЛ. XII АСР

Илоҳим, сен мени тиламчи қилдинг,
Манглайим арқоғин аргамчи қилдинг.
Бахт истаб одамдан-одамга ўтдим,
Йўлларим қонимдан сирпанчиқ қилдинг.

ИСТЕҲЗО

Кимга керак бу сўз?
Шафақлар томчиси,
Уфқинг толаси кимга керак?
Ўрагимни қулолдай муштаб эзяпман

